

ΕΤΟΣ 64ov

17 Ιουλίου 2016

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 29 (3294)

ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Μέ την εύκαιρία τῆς μνήμης τῶν ἁγίων ἑξακοσίων τριάντα θεοφόρων Πατέρων, οἱ ὁποῖοι συγκρότησαν τὴν ἁγία Δ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδο στὴ Χαλκηδὸνα, ἡ Ἐκκλησία μας ἔρχεται νὰ ὑπεθυμίσει τὴν ἀπάντησή της στὸν πάντα ἐπίκαιρο προβληματισμό, ὁ ὁποῖος βεβαίως κατὰ ἐποχές ἐκφράζεται μὲ διαφορετικὸ τρόπο, γιὰ τὴ μέθοδο καὶ τὸ μέτρο τῆς συνεργασίας Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου. Καὶ τὸ κάνει αὐτὸ θυμίζοντας τὴν ἱστορικὴ περιπέτεια τοῦ 5ου μ.Χ. αἰώνα, ὅποτε τὴ χριστιανικὴ οἰκουμένη συντάραξαν αἰρέσεις τελείως ἀντιφατικές μεταξύ τους, οἱ ὁποῖες φαινομενικὰ ἀντιμάχονταν ἢ μία τὴν ἄλλη, οὐσιαστικά ὁμως πολεμοῦσαν καὶ οἱ δύο τὴν Ὁρθοδοξία.

Ὁ λόγος γιὰ τὴν ἀκραία ἀντιπαλότητα μεταξύ Νεστοριανισμοῦ καὶ Μονοφυσισμοῦ. Ὁ Νεστόριος ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, ἀντιδρώντας μὲ ζῆλο στὶς αἰρετικὲς δοξασίες τοῦ Ἀρείου πού θεωροῦσε τὸν Χριστὸ κτίσμα, ἔφθασε νὰ μιῶν γιὰ δύο Χριστοὺς, τὸν Χριστὸ ὡς ἄνθρωπο, τὸν ὁποῖο γέννησε ἡ Παναγία, καὶ τὸν Χριστὸ ὡς τὸν Μονογενὴ Υἱὸ καὶ Λόγο τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος Χριστός, κατὰ τὸν Νεστόριο, ἦταν τόσο ἀφοσιωμένος στὸν Θεό, ὥστε εἴληκε τὸν Υἱὸ καὶ Λόγο τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος τὸν κατέλαβε καὶ κατοίκησε μέσα του. Αὐτὸ ὁμως δὲν ἔγινε ἀπὸ τὴ σύλληψη τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καθὼς μεγάλωνε, γι' αὐτὸ καὶ ἡ Παναγία, κατὰ τὴν ἄποψη τοῦ Νεστορίου, δὲν εἶναι Θεοτόκος, ἀλλὰ «Χριστοτόκος», ἀφοῦ γέννησε μόνον ἄνθρωπο. Ἀπὸ τὴν ἄλλη, οἱ Μονοφυσῖτες, πολεμώντας μὲ φανατισμὸ τὴν πλάνη τοῦ Νεστορίου, ἔφθασαν στό ἄλλο ἄκρο. Ξεκινώντας ἀπὸ τὴ σωστὴ θεώρηση ὅτι ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐνανθρώπησε καὶ, ἐπομένως, σαρκώθηκε στὰ σπλάχνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, δίδαξαν στὴ συνέχεια ὅτι ἔφθασε ἡ Θεία φύση νὰ ἀπορροφήσει ὡς ἰσχυρότερη τὴν ἀνθρώπινη, μὲ ἀποτέλεσμα ὁ Χριστὸς νὰ ἔχει τελικὰ μόνο Θεία φύση. Ἀπὸ τὸ ἄκρο τῆς κυριαρχίας τοῦ ἀνθρώπου στό ἄκρο τῆς κυριαρχίας τοῦ Θεοῦ! Καὶ τὰ δύο ἐξίσου λάθος! Καὶ τὰ δύο ἐξίσου καταστρεπτικά!

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. ε' 14-19)

Ἡ ζωή τῶν χριστιανῶν

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐναντοῦ Μαθηταῖς· Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι, ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν· Ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν, ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιῆσῃ καὶ διδάξῃ, οὕτως μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Ἡ θεόπνευστη ἀπάντησις

Ποιά εἶναι ἡ πίστη μας περὶ Χριστοῦ; Τί εἶναι ὁ Χριστός κατὰ τὴν ὀρθόδοξη πίστη μας, σέ σχέση μάλιστα μέ τό εἰδικότερο πρόβλημα στό ὁποῖο ἀντιπάλαιαν Νεστοριανοί καί Μονοφυσίτες; Οἱ Πατέρες τῆς ἁγίας Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου εἶπαν πολλῷ ἀπλῶς ὅτι ὁ Χριστός μας εἶναι ἕνας, ἕνα ἐνιαῖο Θεανδρικό πρόσωπο, χωρὶς νά ὑπάρχουν δύο Χριστοί, ἕνας θεϊκός καί ἕνας ἀνθρώπινος. Αὐτός ὅμως ὁ ἕνας Χριστός εἶναι μέ δύο φύσεις, τέλειος Θεός καί τέλειος ἀνθρώπος ταυτοχρόνως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως καί ἀσυγχύτως. «Εἷς καί ὁ αὐτός (κι ὄχι δύο ὅπως ἰσχυριζόταν ὁ Νεστόριος) ἐν δύο φύσεσιν (κι ὄχι μία ὅπως δίδασκαν οἱ Μονοφυσίτες)».

Στό σημερινό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα ὁ Χριστός χαρακτηρίζει τοὺς μαθητές του φῶς τοῦ κόσμου, ἀκριβῶς γιά νά καταδείξει ὅτι οἱ χριστιανοί ἔχουν τὴν ἰκανότητα μέ τὸν φωτεινὸ τρόπο τῆς ζωῆς τους νά διαφωτίζουν τοὺς σκλαβωμένους στό σκοτάδι τῆς ἁμαρτίας καί τῆς πλάνης συνανθρώπων τους. Ταυτοχρόνως ὅμως, ὑπονοεῖ καί κάτι ἄλλο, τό ὁποῖο ξεκαθαρίζει περισσότερο μέ τό παράδειγμα τοῦ ἡλκιστοῦ πού καίει, ὄχι γιά νά σκεπασθεῖ κάτω ἀπό κάδο, ἀλλ' ἡ γιά νά λάμπει σκορπίζοντας φῶς σέ ὅλο τό σπίτι. Πῶς ὑπάρχει τό φῶς; Ὑπάρχει βεβαίως ἡ καύσιμη ὑλὴ, ἀλλ' ἡ δέν ἀρκεῖ αὐτό. Πρέπει νά παραχθεῖ καί ἡ σπῖθα πού θά ἀνάψει τὴ φλόγα, ὥστε σέ συνεργασία μέ τὴν καύσιμη ὑλὴ νά ὑπάρχει φῶς.

Μέ ἄλλα λόγια, ἀπαιτεῖται συνεργασία Θεοῦ καί ἀνθρώπου ὥστε νά φθάσουμε νά μιῶμε γιά πνευματικὴ παραγωγή, φωτισμένους ἀνθρώπων, Ἁγίους τοῦ Θεοῦ. Κι αὐτό τό κατανοοῦμε ἀπὸ τὴν ἀσκητικὴ τῆς Ὄρθοδοξίας, ἀπὸ τὸν τρόπο ζωῆς πού ὑπαγορεύει, ὅπου τό κυρίαρχο στοιχεῖο εἶναι ἡ συνεργασία Θεοῦ καί ἀνθρώπου, γιά νά ἐπέλθῃ ὁ φωτισμός, ἡ θέωσις, ὁ ἁγιασμός. Γι'

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Εἶπεν ὁ Κύριος, «σεῖς εἴσθε τό φῶς τοῦ κόσμου· δέν εἶναι δυνατόν νά κρυφθῆ πόλις, πού βρίσκεται ἐπάνω σ' ἓνα βουνό. Οὔτε ἀνάβουν λυχνάρι καί τό τοποθετοῦν κάτω ἀπό τό μῶδι, ἀλλ' ἐπάνω εἰς τόν λυχνοστάτην καί ἔτσι λάμπει εἰς ὅλους, πού βρίσκονται εἰς τό σπίτι. Ἔτσι πρέπει νά λάμψη τό φῶς σας ἐμπρός στούς ἀνθρώπους, διὰ νά ἰδοῦν τά καλά σας ἔργα καί νά δοξάσουν τόν Πατέρα σας πού εἶναι εἰς τόν οὐρανόν. Μή νομίσετε ὅτι ἤλθα διὰ νά καταργήσω τόν νόμον ἢ τοὺς προφήτας. Δέν ἤλθα νά καταργήσω, ἀλλά νά ἐκπληρώσω. Ἀλήθεια σᾶς λέγω, ἕως ὅτου παρέλθῃ ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ, οὔτε ἓνα γιώτα ἢ μικρὴ στιγμή δέν θά καταργηθῆ ἀπό τόν νόμον, μέχρις ὅτου γίνουν ὅλα. Ἐκεῖνος λοιπόν πού θά παραβῆ μίαν ἀπό τὰς ἐντολάς αὐτάς τὰς ἐλαχίστας καί διδάξῃ τοὺς ἄλλους νά κάνουν τό ἴδιο, αὐτός θά ὀνομασθῆ ἐλάχιστος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἐνῶ ἐκεῖνος πού τὰς ἐφαρμόζει καί τὰς διδάσκει, αὐτός θά ὀνομασθῆ μέγας εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

αὐτό καί στή συνέχεια τοῦ Εὐαγγελίου ὁ Χριστός μας ἀναφέρεται στόν Νόμο καί τοὺς Προφήτες, τοὺς ὁποίους δέν ἤλθε γιὰ νά καταλύσει, ἀλλὰ νά συμπληρώσει.

Ὁ προβληματισμός σήμερα

Καί σήμερα παρατηροῦμε αὐτὴν τὴν ἀντιπαλότητα στοὺς ὅρους συνύπαρξης Θεοῦ καί ἀνθρώπου. Ἀπὸ τὴ μιά ἔχουμε τοὺς σύγχρονους Νεστοριανούς, τόν δυτικὸ ἄνθρωπο, πού δίνοντας ἐμφανὴ προτεραιότητα στόν ἄνθρωπο, ἔφθασε ὄχι μόνον νά θεωρεῖ τόν Θεό ἀντικείμενο ψυχρῆς λογικῆς ἔρευνας, ἀλλὰ καταλήγει καί νά τόν σκοτώνει, μέ τό νά τόν ἀρνεῖται παντελῶς! Ἀπὸ τὴν ἄλλη ἔχουμε τοὺς σύγχρονους Μονοφυσίτες, τόν ἀνατολικὸ ἄνθρωπο, πού παρέχοντας κυριαρχικὴ ἐξουσιαστικότητα στόν Θεό, ἔφθασε νά καταργεῖ τόν ἄνθρωπο, ἕως φυσικῆς του ἐξόντωσης! Οἱ πρῶτοι πιστεύουν πῶς μέ μόνες τίς ἀνθρώπινες δυνάμεις τους, οἱ ὁποῖες ὄντως ἔχουν νά ἐπιδείξουν θαυμαστά ἐπιστημονικά κατορθώματα, ἀλλὰ καί φρικτὲς καταστροφές, μποροῦν νά κερδίσουν τὴν ἀλήθεια καί νά ὀλοκληρώσουν τόν ἄνθρωπο σ' ἓνα σύστημα ἀνθρωποκεντρικῆς. Οἱ δεῦτεροι, ἀλλοσοδεμένοι ἀπὸ ἓναν Θεό ἐξουσιαστή, ἔχουν νά ἐπιδείξουν προόδους στή σοφία καί τόν πολιτισμό, μᾶς πού τόσο τό Ἰσλάμ, ὅσο καί οἱ ἀνατολικὲς θρησκείες στήν ἀσφάλεια τῆς ἐξάρτησής τους ἀπὸ τό θεῖο, ὅπως τό ἀντιλαμβάνονται, μποροῦν καί παράγουν ιδέες, παράγουν ὅμως συνάμα καί δικαιολογοῦν ἀπάνθρωπες καί βίαιες καταστάσεις στὰ πλῆθια ἐνός συστήματος θεοκεντρικοῦ.

Ἡ ἴληση πού αἰῶνες τώρα ἀντιπαραβάλλει ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ συνεργασία

17 Ἰουλίου 2016: ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ
«Τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἰκουμενικῆς συνόδου (451)».
Μαρίνης μεγαλομάρτυρος (δ' αἰ.).
Ἦχος: γ' – Ἐωθινόν: Δ' – Ἀπόστολος: Τίτ. γ' 8-15 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ε' 14-19.
Ἡ ΕΠΙΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 24 Ἰουλίου, Ε' Μαθαίου.
Ἀπόστολος: Ρωμ. ι' 1 - 10 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ν' 28 - θ' 1.

Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ δευτέρου μὲ τὴ δόξα τοῦ πρώτου. Κι αὐτὸ τὸ θεανθρωποκεντρικὸ σύστημα ἐκφράζεται στὴν προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὰ ὄπλα τῆς προσευχῆς, τῆς νήψης, τῆς ἐγκράτειας, ἀλλὰ καὶ στὴ χάρη τοῦ Θεοῦ ποὺ ἐπευλογεῖ, ἐνισχύει καὶ τελικὰ φωτίζει, ἔτσι ὥστε οὔτε ὁ ἄνθρωπος νὰ καταργεῖ τὸν Θεό, ἀλλὰ οὔτε καὶ ὁ Θεὸς ν' ἀκυρώνει τὸν ἄνθρωπο. Σέ ἴγιες ἡμέρες ἡ Ἐκκλησία, γιορτάζοντας τὴ μνήμη τοῦ προφήτη Ἡλία, θὰ μᾶς θυμίσει τὸν ἀγῶνα του μὲ τοὺς ψευδοπροφῆτες τοῦ Βάαθ. Ἐκεῖ βλέπουμε τὸν Ἡλία νὰ μαζεῦει ξύλα γιὰ τὸν βωμό, ἀσχέτως τοῦ ἂν τὰ βρέχει, γιὰ νὰ ρίξει τελικὰ ὁ Θεὸς τὴ φωτιά καὶ νὰ τὰ κάψει, παρ' ὅλο ποὺ ἦταν μούσκεμα. Ὁ Ἡλίας περιμένει τὸν Θεὸ νὰ ρίξει τὴ φωτιά παρ' ὅλη τὴν ἀμαρτωλότητά του, ἀλλὰ καὶ ὁ Θεὸς περιμένει τὸν Ἡλία νὰ μαζέψει τὰ ξύλα ἀνεχόμενος τὸ ἀδύναμο πλάσμα του. Κι αὐτὴ ἡ συνεργασία μορφοποιεῖ γιὰ τὸν καθένα μας τοὺς ὅρους τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Ἄρχιμ. Ἰ. Ν.

ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΣΧΑΤΟΛΟΓΙΚΑ

Ποιὸ θὰ εἶναι τὸ τέλος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου;

Σειρά: Βασικὴ Δογματικὴ Διδασκαλία, ἀρ. 7

(Α' ἔκδ., σχῆμα 14x21 ἑκατ., σελ. 198)

Ὁ συγγραφέας προσεγγίζει θεολογικὰ καὶ ἀναλύει θέματα τῆς χριστιανικῆς ἐσχατολογίας ὑπὸ τὴ μορφή 43 ἐρωταποκρίσεων. Εἰδικότερα, ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν ἔννοια τοῦ θανάτου καὶ τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς, ἐξετάζει τὴ μέση κατάσταση τῶν ψυχῶν, τὴ σχέση στρατευομένης καὶ θριαμβεύουσας Ἐκκλησίας, γιὰ νὰ καταλήξει στὴν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν καὶ τὴν καθολικὴ κρίση τῶν πιστῶν.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰαοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότῆς - Διευθυντῆς· Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίτιση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μὲσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr